

než by tomu bylo, kdyby zákon o odkladu exekuce vylučoval odklad ze všech důvodů podle zvláštních zákonů platících pro zrušení služebního poměru (na př. § 27 zák. o obch. pom., § 29 zák. o úřednících statkových, § 12 zákona o domovnících, § 82 živnostenského řádu). Jsou tedy možny případy, by služební poměr byl zrušen, aniž by bylo lze zaměstnanci odepřít odklad exekuce. Proto nelze § 3 čís. 3 bod c) zákona čís. 51/1925 rozšiřovati na urážky členů rodiny zaměstnavatelovy. Z téhož důvodu nemůže v projednávaném případě rozhodovati ani to, že povinná strana viděla v manželu zaměstnavatelčině »domáciho«, když tento vlastníkem domu a zaměstnavatelem strany povinné skutečně nebyl.

Čís. 7285.

Soupis pohledávek a závazků vzniklých v korunách rakousko-uherských mezi věřiteli nebo dlužníky československými a rakouskými a zákaz soukromé úpravy těchto právních poměrů (vládní nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n.).

Nelze provést depuraci zástavního práva pro knihovní pohledávku přihlášenou k soupisu, o níž ještě nebylo rozhodnuto súčtovacím úřadem.

Žalobu domáhající se depurace dlužno pro tentokráte zamítnouti.

(Rozh. ze dne 1. září 1927, Rv I 1327/27.)

Na základě kupní smlouvy z roku 1923, již koupili od žalovaného majitele velkostatku, bydlícího ve Vidni, pozemky, domáhali se žalobci na něm, by provedl depuraci pozemků. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, o dvacíti soud napadený rozsudek potvrdil z těchto důvodů: V úvahu přichází nařízení vlády republiky Československé ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. a úmluva mezi republikou Československou a republikou Rakouskou o úpravě závazků v rakousko-uherských korunách ze dne 18. června 1924, čís. 60/1926 sb. z. a n. Také první soud správně o ně rozsudek opírá. A tu zjistil první soud, že pohledávka, o jejíž depuraci jde, byla ve smyslu § 1 vl. nař. čís. 265 sb. z. a n. přihlášena jak věřitelem, tak i dlužníkem (žalovaným) k soupisu, věřitelem s výhradou, že pohledávka soupisu nepodléhá, dosud rozhodnuta není a že bude podle § 36 písm. b) mezistátní úmluvy předložena mezistátnímu soudu rozhodčímu ku rozhodnutí. Z toho plyne, že dosud spornou jest otázka, zda pohledávka zúčtovacímu řízení podléhá čili nic. V § 9 vl. nařízení ze dne 7. srpna 1922, čís. 265 sb. z. a n. se stanoví, že dnem 15. září 1922 zakazuje se konati i přijímati jakékoliv platy a veškerá jiná právní jednání, směřující k urovnání pohledávek a závazků podle tohoto nařízení soupisem povinných. Stejně nařizuje i § 40 mezistátní úmluvy, že zakazuje se jakékoliv placení a přijetí platby, jakož i vůbec jakýkoliv styk k úpravě závazků směřující a že jest nepřipustné soudní uplatňování těchto závazků žalobami. Podle dopisu československého zúčtovacího ústavu v Praze ze dne 9. listopadu 1926 jest zjištěno, že žalovaný žádal u tohoto ústavu o povolení, by směl složit 3,600.000 Kč k zajištění jeho

závazku, a aby mu bylo vydáno výmazné prohlášení, ježto má povinnost hypoteku depurovati. Tato jeho žádost nebyla dosud vyřízena, ač v dopisu se praví, že po dohodě s rakouským zúčtovacím ústavem hodlá zdejší zúčtovací úřad žádosti jeho vyhověti, jistotu přijati a výmazné prohlášení vydati. Z toho plyne, že žalovaný nemůže své povinnosti depurační dříve vyhověti, dokud mu ku složení jistoty nebude dáno povolení, poněvadž podle čl. 9 cit. nař. je každé právní jednání, směřující k urovnání pohledávek a závazků podle tohoto nařízení soupisem povinných vyloučeno. Je sice pravda, že žalovaný žádal okresní hospodářskou záložnu, by pozemky žalujících ze závazku propustila a že tato mu odpověděla, že pozemky z hypoteky propustí, složí-li 1,800.000 Kč, ale k tomu měl zapotřebí povolení zúčtovacího ústavu, který však povolení dosud nevydal. Je proto lhostejno, zda žalovaný na dopis okresní hospodářské záložny odpověděl, čili nic, když žádal o povolení ku složení jistoty u zúčtovacího ústavu. Vykonal tedy žalovaný vše, čeho ku depuraci bylo zapotřebí, a přece depuraci provést nemůže. Je tu proto nemožnost splnění jeho depuračního závazku a ku nemožnosti nemůže býti žalovaný odsouzen. Na tom nemůže nic změnit ani to, že právní jednání mezi stranami ujednáno bylo již po vydání vládního nařízení čís. 265 sb. z. a n., když nejedná se o otázku zodpovědnosti za nemožnost splnění závazku žalovaného.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

O tom, zda pohledávka podléhá soupisu čili nic, nemohou soudy rozhodnouti ani předurčujícím způsobem, což vyplývá jasně z § 6 (3) zákona čís. 207/22, dále z vládních nařízení, počínajíc nařízením čís. 173/21, konečně z § 7 vlád. nař. čís. 265/22 a čl. 36 a 46 úmluvy čís. 60/26. Soudy nesmějí vůbec jednati o vymáhání pohledávek podléhajících soupisu, nýbrž musí řízení přerušiti. K tomuto přerušení neměl ovšem ani Nejvyšší soud příčiny, ježto sporem tímto není vymáhán peněžitý závazek, nýbrž jde o provedení depurace pro pohledávku přihlášenou k soupisu, o níž nebylo ještě rozhodnuto čsl. zúčtovacím ústavem jako úřadem k tomu příslušným. Právem neuvažoval proto ani odvolací soud o skutečnostech, jimiž žalobci snaží se dovoditi, že pohledávka, tvořící předmět depurační povinnosti, nepodléhá soupisu. Na vylíčeném stavu věci nemůže nic změnit ani domnělé doznání žalovaného, že by byl mohl provést depuraci, kdyby byl chtěl vzdáti se výhod vyplývajících pro něho ze zúčtovacího řízení, neboť pro soud jest rozhodný jedině předpis § 9 vlád. nař. čís. 265/22, zakazující veškerá právní jednání, směřující k urovnání pohledávek a závazků povinných soupisem.

Čís. 7286.

Nebyla-li podána žalobní odpověď ve lhůtě, lze učiniti návrh na vydání rozsudku pro zmeškání i po té, když byla pak žalobní odpověď opožděně podána.

(Rozh. ze dne 1. září 1927, R II 243/27.)